

שבת פרשת אמר, ו' אייר תשע"ו 14.5.2016, גליון מס' 2

אָבינו שְׁבַשְׁמִים, צור יִשְׂרָאֵל וְגוֹאֲלוֹ, בָּרַךְ אֶת-מְדִינַת-יִשְׂרָאֵל, רִאשִׁית צְמִיחַת גְּאֻלָּתָנוּ. הֵגוּ עָלֶיהָ בְּאַבְרַת חֶסֶד וּפְרֹשׁ עָלֶיהָ סֶכֶת שְׁלוֹמָה וּשְׁלַח אוֹרָה וְאַמְתָּה לְרִאשִׁיָּה, שְׁרִיָּה וְיוֹעֲצִיָּה, וְתִקְנֶם בְּעֶצֶה טוֹבָה מְלַפְּנִיָּה. חֲזַק אֶת יְדֵי מְגִנֵּי אֶרֶץ קִדְשָׁנוּ, וְהִנְחִילֵם אֶלְקִינוּ יְשׁוּעָה וְעֲטָרַת נֶצְחוֹן תְּעַטְרֵם, וְנִתַּתְּ שָׁלוֹם בְּאֶרֶץ וּשְׁמַחַת עוֹלָם לְיוֹשְׁבֶיהָ.

שלום קהילה יקרה

התקופה שבין חג הפסח ליום העצמאות היא תקופה מרגשת ועוצמתית המטלטלת אותנו מכאב האסון שפקד את עמנו בשואה, דרך הכאב העצום על חללי צה"ל ונפגעי פעולות הטרור ועד השמחה העצומה על היותנו עם חופשי בארצו, במדינה יהודית ודמוקרטית.

באופן טבעי השתדלנו בעלון זה לשקף את התקופה.

חנו פרוינד מעלה את זכרו של **רפאל וורצל ז"ל**, שנפל ב-1967, ועל שמו הוא קרוי. סיפור עצוב, מרתק ומרגש. **שמוליק דרורי**, כותב על ילדותו בשנותיה הראשונות של מדינת ישראל, דרך מלחמת ששת הימים ועד עליית קיבוץ ראש צורים לקרקע וההתיישבות בו.

עוד לרגל יום העצמאות, מוגש להנאתכם ראיון "נשיאותי" עם מנכ"ל בית הנשיא, **הראל טובי**, שערכה... **שרון טובי**. ועוד מדורינו הקבועים באווירת החג.

בגיליון זה אנו גם נפרדים **מרחלי אבלמן** כרכות הקהילה ולכבודה מוקדש מדור פרידה.

צוות העלון עדיין עמל על מציאת הפורמט המתאים והנכון לעלון ולכן תוכלו לשים לב לשינויים בגיליון זה. בוודאי ככל שיבשיל העלון נוכל להתייבב על פורמט קבוע.

עוד במסגרת הלבטים הראשוניים, התקבלה החלטה בין חברי הצוות להשאיר את העלון נקי וחד מפרסומות והודעות אישיות ולכן אנו נאלצים להיענות בשלילה לבקשות לפרסום המגיעות אלינו. יתכן ובהמשך נחליט לשנות החלטה זו תוך גביית מחיר מסויים שיסייע בכיסוי עלויות העלון.

אנו מודים לכל הכותבים ומזמינים את הציבור להעיר הערותיו והארותיו ואף להתגייס ולהשתתף בכתיבה. ניתן ליצור אתנו קשר דרך הפורום או בכתובת המייל: yarchon@r-tzurim.co.il

קריאה נעימה וחג עצמאות שמח!

צוות העלון:

הרב מרדכי ורדי, **אביבית אהרונוף**, **רחלי אבלמן**, **גלית לוי**, **צחי כהן**, **יעקב דרורי-רנבאום** (עריכת לשון) ו**נעמה דיטור**

חיבורים - רפי וורצל ז"ל

כשרפי היה בן 8 נפטר אביו מסרטן, בהגיעו לגיל בר מצווה חלתה אמו בלוקמיה, ונפטרה כאשר היה בן 16. לאחר שנותר לבד בעולם, אומץ רפי בידי דודו ודודתו (אחות אמו), שהתגוררו ברחוב יהודה הלוי בתל אביב, והם דאגו לכל מחסורו.

רפי החליט לדבוק בחיים. נער פעיל ומקובל. למד בתיכון ביל"ו בעיר. חווה גם הוא מחלה ממושכת שהכריחה אותו לחזור על שנת תיכון בשנית, היה חבר בפרלמנט הנוער וב-"הפועל המזרחי" ואף ערך את עיתון בית הספר. בהמשך למד בבית הספר הטכני שליד הטכניון בחיפה והוכשר להיות הנדסאי בניין. בנובמבר 1966 גויס לחיל ההנדסה, ולאחר מלחמת ששת הימים הופקד על חוליית הבינוי במוצב החרמון שהיה למעשה 2 אוהלים ופריקסט המתעופפים ברוחות העזות.

רפי וורצל ז"ל

בנובמבר 1967 נעלמו עקבותיו של רפי. אחד מחייליו של רפי במוצב היה אמור לצאת לחופשה, ואולם החרמון היה מכוסה שלג והדרכים למוצב נחסמו. ככל הנראה, רפי התנדב ללוותו אל הכביש הקרוב, והשניים יצאו רגלית מהמוצב לכיוון קונייטרה. את התפילין והארנק השאיר רפי בחדרו.

אלא שהשניים מעולם לא הגיעו ליעדם.

לאחר שלא נמצאו, הניחו דודיו של רפי כי הם חצו בטעות את הגבול ונפלו בשבי הסורי. ברקע גם חרשו שמועות, שדמותו של רפי נראתה באחד משידורי הטלוויזיה הסורית. הדודים הרעישו עולמות בניסיונם לאתר את רפי. הם ניסחו מכתבים, שלחו מברקים ואף הידפקו על דלתה של אשת שר הביטחון, רות דיין, אך ללא הועיל. בלילות היו סובלים מסיוטים בהם שמעו את זעקות השבר של רפי, שבוודאי עובר עכשיו עינויים בשבי.

4 חודשים לאחר שנעלמו, נמצאו רפי וחברו.

לאחר הפשרת השלגים, מצאו רועים סורים את גופותיהם במערה בצד הסורי של החרמון. ככל הנראה בשל השלג שכיסה את ההר הלכו השניים לאיבוד, ועם רדת החשיכה נכנסו למערה על מנת להתחמם. הם הלכו לישון

רפי, שלא יאבד לתהום הנשייה.

אנו עדיין תחת רשמיו העזים של טקס סיום כתיבת ספר התורה שנערך השנה בערב בדיקת חמץ יחד עם עוד 17 משפחות שיקריהן נקטפו לאורך מלחמות הקיום שלנו, חלקן עדיין בראשית תהליך עיבוד מעמדם אליו הגיעו באבחת חרב.

חיי משפחות חסרות, יום בשנה בו נדבן ספרי התורה, מר רענערט, מעניק להם בחום זיכרון עד, מעגלי ריקודים סוחפים הנותנים תחושה חזקה של יחד.

הרב ישראל לאו, ניצול שואה, כותב אות בספר לצד הרב הראשי לצה"ל הרב רפי פרץ. אלמונים המבקשים אף הם לכתוב אות ושואלים מי הוא בעצם רפי?

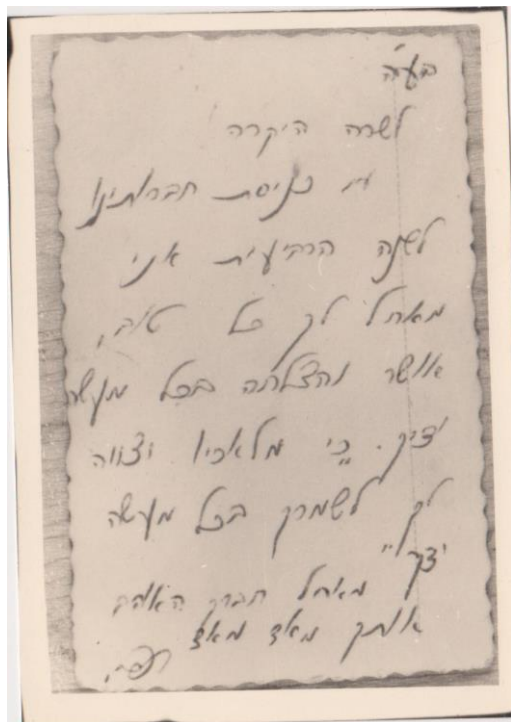
גרשון ושרה וורצל עלו ארצה מגרמניה, עוד לפני מלחמת העולם השנייה. הם נישאו בגיל מאוחר וקבעו את ביתם בתל אביב. בנם הראשון נפטר שבועיים לאחר לידתו, אחריו נולדו דוד ורפאל (רפי). כשהיה בן 9 טיפס דוד על שולחן, נפל ממנו על ראשו ומת. ממשפחת וורצל נותרו רק רפי וזוג ההורים.

שרה מהשומר הצעיר עם רפי מהפועל המזרחי.
רפי כמו נולד מחדש.

סוד נצחיותו של העם שלנו, ה-ביחד שכל כך מחזק ועוטף.

יום הזיכרון.

ביום שני, ערב יום הזיכרון, התקיימה הכנסת ספר התורה למכינת קשת יהודה הצופה אל החרמון.

רפי ושרה

ומעולם לא התעוררו. גופותיהם הוחזרו לישראל בידי הסורים.

משפחת וורצל ז"ל.

איך רפי קשור אלי?

אמי ז"ל, בת דודתו של רפי, קראה לי חנן רפאל על שמו. רפי גדל בבית סבי וסבתי והיה חלק בלתי נפרד מנוף ילדותם של אחיי הגדולים.

לאורך השנים אמא סיפרה לנו רבות על רפי, ולא תמיד גיליתי התעניינות יתרה.

בשנים האחרונות לחייה ביקשה שאקח אותה ביום הזיכרון אל רפי, אולי גם רצתה להיפרד. עד אז נהגנו לפקוד את קבר האחים של חללי כפר עציון בהר הרצל, שם כנראה שוכן דודי - שלמה פרוינד, אחי אבא, שנרצח בקרב האחרון.

באזכרה פגשתי שני חברי ילדות נאמנים של רפי הפוקדים שנים רבות את הקבר והיו גם מאלה שהשתתפו בחיפושים אחריו.

לאחרונה נוספה דמות חדשה ישנה לסיפור.

דווקא לאחר מותה של אמא התעורר בי צורך לאסוף את המעט על רפי.

במהלך הנבירה המייגעת מצאתי הקדשה של רפי לשרה לצד תמונה של שניהם.

פרק משמעותי מחייו שאיני מכיר, 4 שנים ביחד? איחולים חמים, נפש קרובה...

יצאנו למסע חיפוש הזוי בו הפרטים היחידים הידועים היו "שרה מיד אליהו" ובסיומו מציאה גדולה.

כתבה שפרסמנו עוררה את תשומת ליבה של אחותה וזו מיהרה להודיע לה בארה"ב על התגלית המרעישת. איזו התרגשות אחזה בנו עם קבלת המייל הראשון משרה, ציון דרך לתחילתו של קשר הדוק ומיוחד, מעיין המתגבר ומגשר בין תהפוכות הזמן והשקפות עולם.

הפגישה בינינו אירעה תוך מספר ימים. שרה שפכה אור על דמותו של רפי מזוויות שכלל לא הכרנו, נאחזת בנו כמזכרת מאהבת נעורים שלא מומשה או אולי מצאה את רפי שנעלם בסערה.

דרכי לראש צורים

זיכרון נולד

הפסח, לא נראו רמזים למה שיקרה כעבור
כחודש.

למדתי בכתה י"ב בבית הספר של הקיבוץ
הדתי בקבוצת יבנה. אחרי חגיגות יום
העצמאות שבתי מביתי בסעד, לבית הספר
בקבוצת יבנה. נבחנו בחינת בגרות ראשונה,
בחינה קשה על 50 דף במסכת בבא בתרא (אז
היה נהוג: בחינה אחת לכל מקצוע, בסוף כתה
י"ב). בסיום הבחינה, התכנסנו וקיבלנו
הודעה על הפסקת הלימודים והבחירות,
והוראה לשוב לקיבוצים – למשקים, לעובדים
ולשומרים.

באותם ימים החל גיוס המוני של כל
המילואימניקים, של כל המשאיות, הגייפים,
הטנדרים והציוד המכני הכבד. הייתה
תחושה כלל לאומית של התלכדות מול מצור
של מדינות ערב החזקות. מצרים וסוריה
איחדו את צבאותיהם המצויידים במיטב
הנשק הסובייטי. מצרים חסמה את מיצרי
טייר. חיילי האו"ם שהוצבו שם אחרי
מלחמת סיני לאחר הנסיגה שלנו מסיני
(1956), נטשו את משמרתם, וייצגו בכך
תחושה שלעולם (שוב) לא אכפת אם מדינת
ישראל, מדינת שרידי השואה, תאבד
ותושמד.

שוב נדרשו הקיבוצים והמושבים להתגייס
להגנת המדינה, אך גם להמשיך ולספק את
התוצרת החקלאית לצבא ולעם. אז... עבדנו
אנו, הנוער, את אדמתנו.

מצאתי את עצמי עובד ב"ענף שלי" המטעים
הנשירים שכבר החלו להבשיל (משמש ושזיף
יפני), מתאמן עם חברי בהיכרות עם הרובה
הצ'כי ומבלה את שעות הערב והלילה בתעלת
הגנה בראש הגבעה. בכ"ו באייר, 5 ביוני,
התבשרנו שחיל האוויר השמיד את חילות
האוויר של מצרים וסוריה. מהתעלה שלי, אני
צופה על חיילי צה"ל הכובשים את תל עלי
מונטר, בפאתי עזה. ברקע נשמע ברדיו "קול
הרע"ם מקהיר" בעברית שכוחותיהם כבשו
את... תל אביב.

הורי יעקב דרורי לבית פרייריך וטובה לבית
ברנשטיין, ניצלו את ימי ההפוגה הראשונה
במלחמת השחרור כדי להינשא. הם היו בין
מייסדי קיבוץ עלומים, הקיבוץ הראשון של
תנועת בני עקיבא. אחרי כחמש שנים בחולות
דרום נתניה, ובמלאת חמש שנים נוספות על
גבעה בהרצליה ג, זכיתי להיוולד ולהצטרף
לכ-15 ילדי הקיבוץ, בכסלו תש"י.

היה זה קיבוץ של אמהות וילדים בעיקר
(אמא הייתה הגננת הראשונה). רוב האבות
והגברים כבר יישבו את הנקודה החדשה,
קיבוץ סעד, ועסקו בבניית הקיבוץ במקומו
החדש אחרי חורבן הנקודה הנמוכה ממערב
(כיום "מעוז מול עזה", מומלץ לביקור).

את השלג הראשון, לא חוויתי בראש צורים,
אלא... בקיבוץ עלומים בהרצליה. הייתי
בערך בן חודשיים. השלג כיסה את רחבי
הארץ כולה (חורף 1950).

אחרי סיום מלחמת השחרור, התאחדו
המשפחות בקיבוץ סעד, על הגבעה הנוכחית
ובמורדותיה המזרחיים.

אייר תשכ"ז

גדלתי בבית בני עקיבא. אבא ז"ל היה
ממנהיגי התנועה. חלק משיבות מזכירות
ההנהלה הארצית של הארגון נערכו בצריף של
הורי בסעד, כשאני משתתף כבר כילד צעיר,
ויושב על ברכי... חיימק'ה דרוקמן (לימים:
הרב) ושאר החברים.

בחול המועד פסח תשכ"ז, השתתפתי
לראשונה בוועידת בני עקיבא, כנציג סניף
סעד.

וויכוח גדול נערך על יוזמתו של אמנון שפירא,
חבר קבוצת טירת צבי, שדרש במפגעי
שהתנועה תקרא לשחרור ירושלים העתיקה.
אבא ז"ל היה בין המפשרים והיטה את
היוזמה להחלטה חינוכית. יש לציין שבימי חג

בכ"ח באייר שוחררה ירושלים (זוכרים את אמנון שפירא?). בבית הכנסת שוב הוצאו מחזורי יום העצמאות ושימשו לתפילת הלל בברכה עם תוספת מזמורים ירושלמיים. תפילת הודיה מרגשת במיוחד.

ביקור ראשון בגוש עציון

קצת אחרי ששקטה הארץ, יצאנו לטייל, טיול של שמחה והודיה. ביקרנו בכפר עציון החרב, והבנו במבני הצבא הירדני. ביקרנו ליד האלון, ומשם צפינו גם על עין צורים החרבה.

ביקור שני

התגייסתי לנח"ל. טירונות מיוחדת לחיילים כמוני, עם כושר לקוי (כ"ל). את ההתמחות הצבאית עברנו בחיל הנדסה- קורס פלס 5... בבט"ר (בסיס טירונים) עציון. את אימונינו בסילוק פצצות עשינו על מדרונו הדרומי של קיבוץ רבדים החרב. זה כבר היה קרוב לגבעת עין צורים.

ביקור שלישי

החלטה מיוחדת של מועצת הקיבוץ הדתי, על הקמת גרעין של בני הקיבוץ הדתי להקמת ראש צורים, שלחה גם אותי למשימת חיים זאת. קדמה לה החלטת ממשלת ישראל על הקמת קיבוץ ראש צורים.

בט"ו באב תשכ"ט, יצאתי ממשמרתי כ"קומונר" בסניף בני"ע בנווה שאנן, ובאתי להשתתף בטכס הממלכתי של עליית קיבוץ ראש צורים. ראשוני ראש צורים דאגו לדגלי ישראל בדרך ובאזור הטכס. הבימה הייתה סמוכה למבני הבטונדות, מדרום להם. המחנה הישן היה כמעט שלם, וטרם שימש את המתיישבים הראשונים (הם נכנסו רק ב- ג' בתשרי תש"ל- כעבור חודש וחצי). על חבילות קש ישבו המוני האורחים ופניהם אל הבימה. גם על הגבעה ישבו המונים.

בין האורחים הרבים בלטו וותיקי עין צורים ונציגי שאר הקיבוצים. בין המכובדים מאוד היו : יגאל אלון, שר החינוך וסגן רוה"מ. יושב ראש הסוכנות היהודית, פינקוס. שרי המפד"ל : יוסף בורג, זרח ורהפטיג ומיכאל חזני. האיש הכי חשוב לי היה אבא שלי יעקב דרורי, שגם ליווה את עליית חברי עין צורים בתש"ו.

ביקור רביעי ואחרון

כמה ימים לפני ל"ג בעומר תש"ל, עם סיום שנתיים של ריכוז סניף בני"ע בנווה שאנן, עליתי לראש צורים להתיישב. נסעתי ברכב מסוג דה-שבו, בו נהג אז ראש מחלקת המפעלים בבני"ע, שאולי ברוכי (ז"ל) חבר עין צורים. נסענו בדרך הצרה והיפיה, מצומת עציונה דרך מבוא ביתר הוותיק וצור הדסה הישוב הצעיר עד כביש 60 ומשם בכביש 60 המנדטורי, עד ראש צורים.

אי"ה המשך יבוא.

לנתנאל הרשקופ
משתתפים בצערך במות אביך
אליעזר הרשקופ ז"ל
המקום ינחם אותך בתוך שאר אבלי ציון וירושלים.

בית ראש צורים.

ראיון זוגי

שרון: האם חשבת אי פעם שתמצא את עצמך בתפקיד מנכ"ל בית הנשיא?

הראל: בכלל לא. אפילו לא העליתי על דל מחשבתי עד השלבים האחרונים של המרוץ לנשיאות. התחלתי את דרכי כמורה למחשבת ישראל באולפנה ליד בית שמש, ולאחר שנתיים "קפצתי" לשנה בכנסת רק כדי לפתוח קצת אופקים.

אני בכלל גדלתי במשפחה של אנשי חינוך. הורי וכמעט כל אחיי ואחיותי עוסקים בחינוך, והחיכוך עם מסדרונות השלטון היה תמיד זר ורחוק ממני מאוד.

שרון: מה זה אומר תכלס להיות מנכ"ל בית הנשיא?

הראל: בעיניי, תפקידי הוא להעמיד לרשות הנשיא את כל הכלים הדרושים לו כדי למלא את תפקידו הציבורי ואת שליחותו כפי שהוא מבין אותה. המשמעות היא לגייס עבורו את כח האדם המתאים ביותר, להפעיל את המשאבים העומדים לרשות המוסד על 150 עובדיו באופן הטוב ביותר, ליצור שיתופי פעולה עם משרדי ממשלה וארגונים אזרחיים, לנווט בהרמוניה מלאה צוות מגוון ורחב בשלל תחומים: תוכן ואסטרטגיה, מדיני, משפטי, צבאי, תקשורת ועוד רבים, וגם לא פעם להוות עבור הנשיא עצמו אוזן קשבת ומקור לעצה.

יום עבודה טיפוסי שלי יכול להתחיל בפגישה אסטרטגית על קידום פרויקט חברתי או חינוכי שהנשיא מעורב בו, להמשיך בדיון בנושא כח אדם או התייעצות משפטית, ולהסתיים בטקס השבעת שופטים באולם בית הנשיא.

שרון: אני זוכרת שבאחד הדייטים הראשונים שלנו, אמרת לי שהיית רוצה לעשות משהו גדול בחיים. אתה מרגיש שמה שאתה עושה עכשיו עונה על הציפייה הזאת?

הראל: המממ, לא זכור לי שאמרתי את זה, אבל נו שוין. אין ספק שהתפקיד הזה משמעותי מאוד עבורי גם מבחינת הצמיחה האישית וגם כהזדמנות לפעול ברמה הלאומית. המעמד של מוסד הנשיאות והיותו מקור הזדהות לכל חלקי החברה, מאפשרים לו להשפיע בזירות שונות, חינוכית, חברתית ופוליטית. לאחר כמעט שנתיים בתפקיד, אני יכול לומר שעצם המעורבות של מוסד הנשיאות בסוגיות ציבוריות וחברתיות שונות הביאה לשינוי דרמטי בקידומן.

אני מודה שהשגרה כופה עליך גם רגעים סתמיים ומשימות סיוזיפיות שכרוכות בניהול של כל מוסד, אבל החוויה הכללית שלי היא של עשייה משמעותית ומאתגרת.

ואם כבר הזכרת את הרצון לעשות משהו גדול, כאשר תלמידות שלי מתקשרות להתייעץ או מגיעות לביקור בבית הנשיא גם 13 שנים אחרי, אני מבין שאפשר לעשות דברים גדולים ומשמעותיים בכל תפקיד שאתה ממלא. גם אם אתה מורה למחשבת ישראל בשליש משרה.

שרון: מי זה רובי ריבלין בשבילך, מעבר לעובדה שהוא המעסיק שלך כבר למעלה מעשור?

הראל: זה מצחיק שאת שואלת. את בטח יודעת... האמת, שקשה עד בלתי אפשרי לתמצת את התשובה בפיסקה אחת. הלכתי אתו בעשור האחרון לאורך העליות והמורדות שפקדו אותו בדרכו הציבורית ותמיד ראיתי בו הרבה יותר ממקום עבודה, בעיקר מתוך הזדהות עם הערכים והאמונות שאותם הוא מייצג ועל פיהם הוא פועל.

עמדתי לצדו ברגעים דרמטיים מאוד בזירה הפוליטית, ואני שואב השראה מיכולתו להתייצב כמנהיג ובו זמנית להתנהל כאיש מן הישוב. אני מעריך מאוד את היכולת שלו להתנהל בתוך זירה עמוסה בלחצים, בפיתויים ובאינטרסים ולשמור על עמוד

שדרה אידיאולוגי, על עקביות, על נאמנות לאנשיו ועל יושרה שהיא נדירה במקומותינו.

שרון: אני אמורה לשאול אותך שאלה על השילוב בין העבודה למשפחה, אז מה יש לך להגיד בנושא?

הראל: שאלה קשה. צריך לקחת בחשבון שבעבודה אני מחלק הוראות ובבית אני מקבל הוראות... אבל יותר מעניין לשמוע קודם מה את חושבת?

שרון: אני חושבת שדווקא מאז שנכנסת לתפקיד, למעט החודשים הראשונים, יש לך שעות עבודה נורמטיביות בדרך כלל, חוץ מהנסיעות לחו"ל... אה וגם ארוחות הערב הרשמיות... אה וגם משברים פתאומיים שגוררים שיחות לתוך הלילה... ☺

נראה לי שהולדת התאומות אחרי חצי שנה בתפקיד, הכריחה אותך לפנות יותר זמן לבית ולמשפחה וליצור שילוב יותר מאוזן ביניהם.

הראל: נכון, אין ספק שכל ילד נוסף במשפחה יוצר שילוב מאוזן יותר של בית ועבודה, ואם זה שניים בבת אחת זה ממש משנה מציאות. מומלץ. ☺

וברצינות, האתגר המרכזי בשילוב הזה בעיניי, הוא לא בעצם הנוכחות בבית, אלא באיכות הנוכחות בבית. היכולת להשאיר מעבר למפתן הדלת את העניינים הדחופים לכאורה שמתרוצצים לך בראש ולהיות נקי לביתך, בקשב, בתשומת לב ובפניות מלאה, היא משימה גדולה שיש לי עוד הרבה מה לעשות כדי לעמוד בה בכבוד.

מעבר לזה, צריך להודות שהיכולת שלי להתמסר לעבודה ולתובענות הנלוות לה, היא במידה רבה בזכות הידיעה שאת נמצאת

שם, מנהלת את הבית ומהווה נוכחות משמעותית בשביל הילדים.

שרון: מה היית רוצה עוד להשיג, או לקדם במסגרת התפקיד הנוכחי שלך? במה אתה מאתגר את עצמך הלאה?

במהלך המירוץ לנשיאות היו קולות שערערו על הצורך במוסד הנשיאות ואפילו קראו להעביר אותו מן העולם. אני זוכר שהנשיא החמישי יצחק נבון למרות גילו המופלג, התקומם מולם ושאל בכאב, מה תרצו? שנישאר עם פוליטיקה ותו לא? בלי שום פיסת ממלכתיות?

אני חושב שבחברה מפוצלת ומסוכסכת כמו שלנו נחוץ ואפילו קריטי, מוסד ממלכתי שכל חלקי החברה יכולים לחוש בו בביתם בלי קשר לעמדות פוליטיות או לשיוך מגזרי. בחברה שבטית ויצרית כמו שלנו דרושה רשות אחת לפחות שתהיה נקיה משיח פוליטי צעקני ומפלג, שתראה בעצמה אחראית על יצירת מכנה משותף שמשאיר אותנו חברה אחת למרות הפילוגים החריפים בתוכנו. ואגב, כאשר זו תהיה הציפייה הבלעדית ממוסד הנשיאות, גם המועמדים לנשיאות יידרשו לתכונות וקבלות שהולמות את השליחות הזו.

האתגר שלי הוא להבטיח שלקראת הבחירות הבאות לנשיאות, בערך בעוד חמש שנים, לא תשוב ותעלה תהייה האם יש צורך במוסד הנשיאות.

שרון: טוב יאללה נעצור כאן, אני שומעת מישהי בוכה, תורך לגשת.

הראל: אני שומע שתיים בוכות, כנראה שזה גם תורך, ותודה לחברי מערכת עלי צורים שנתנו לנו הזדמנות לקצת זמן איכות.

מה הקשר בין פזית והרב מרדכי ורדי, שרון וחיים ראש, דובי וקרן ראש, ציונה ויונתן טבול, רחל וראובן טבול, דודי אללוף, מירב ואיתן טבול? רעיה, הבת של פזית והרב, נשואה לחננאל טבול, אח של ראובן ויונתן והם בני דודים של איתן. ציונה טבול היא אחות של דובי ראש והבת של שרון וחיים ראש. דודי אללוף היא אמא של רחל טבול.

העסקת עובדים ערבים בישוב

השאלה בדבר העסקת פועל ערבי (בניקיון / שיפוצים / מסחר) מעלה לבטים וטיעונים לכאן ולכאן (לפחות בקרב חלקנו), וכולנו זוכרים את הדיון שהתעורר בעקבות סיום העסקתם של מאגיד ובנו מאהר (שלאחר מכן חזר לעבודה בר"צ) לאחר שעבדו שנים רבות בראש צורים.

המצב הביטחוני בחודשים האחרונים מוסיף מטען על השאלה הקיימת ממילא. שניים נאותו לחלוק את דעתם בקונפליקט המורכב הזה. תודה לדין דיטור ולשמעון פיינגאלד.

"יש אצלנו היום עובד ניקיון (אברהם), אם משהו רוצה שהוא יעבוד גם אצלו, הוא ישמח ממש. צריך לשמור עליו. יאללה, כל הקודם זוכה! הוא מעולה!"

"שני פועלים ערבים (מעולים!!) מנקים אצלנו באופן קבוע. הם פנויים לעבודות פסח. הם לא יכולים להגיע באופן עצמאי, צריך לקחת ולהחזיר אותם מצומת הגוש".

כולנו נתקלנו במודעות הללו בפורום בזמן הניקיונות לפסח. כולנו התקשרנו? מן הסתם לא...

עבודה עברית שמעון פיינגאלד

פועלים רבים מגיעים יום יום לעבודה בישובנו - ברפת, בלולים, במאפייה בתחזוקה וכדומה. זכותם להתפרנס בכבוד אינה מוטלת בספק, ובטוחני שהם מבצעים את מלאכתם על הצד הטוב ביותר, חלקם מתוך נאמנות רבת שנים. עם זאת ביטחון ילדינו וביטחוננו צריכים לעמוד לנגד עינינו, ואנו נדרשים לדאוג לשמירה הראויה על כל הפועלים ללא קשר לוותק או מסירות. כל אחד שמעסיק פועל ערבי, בין אם זה ברפת, ובין אם זה בביתו, עליו מוטלת האחריות לדאוג לשמירה הנדרשת.

התקופה האחרונה הייתה לא קלה עבור תושבי גוש עציון. אירוע רודף אירוע, כל אירוע מצולם ומועבר כמעט בשידור חי לכלל תושבי מדינת ישראל והעולם. הצופים אינם נשארים אדישים, ומדירים את רגליהם מהאזור. בעלי עסקים מדווחים על ירידה בהיקף המכירות. מסעדות שפעם היו מלאות

עד אפס מקום מתקשות לתפקד, ומצמצמות שעות פתיחה או נסגרות. בעלי משפחות מחפשים דרכים להשלים הכנסה.

אל לנו לשכוח את חברינו, התושבים בישוב ובסביבה. כתוב בתורה (ויקרא כ"ה, י"ד): "... או קנה מיד עמיתך...", לימדה אותנו התורה שאם באת לקנות – קנה מיד עמיתך. אם יש אפשרות להעסיק פועלים יהודים ולא תהיה פגיעה בטיב העבודה, יש לנו להעדיף אותם על פני שכנינו האחרים. כמה נאה היה לראות את מבול ההודעות בפורום שפורסמו על ידי נוער ראש צורים, בהצעות לניקיונות פסח למיניהן. התקבלה אצלי גם פנייה מבחור ישיבה שבעבר ניקה בישוב, שביקש לברר על אפשרות לעבודת ניקיון בתקופה שלפני פסח. אשרי מי שהעסיק אותם בביתו.

רק טוב.

כמי שגדל בתנועה הקיבוצית והתחנך על ערכי העבודה, אני רואה חשיבות רבה בעבודת כפיים. מעבר לחשיבות שיש בשימור מקצועות המלאכה והנחלתם לדור הבא, אני חושב שזה תורם רבות לנפש ומאוד הייתי רוצה לראות את בני ובנות הנוער והחיילים המשוחררים משתלבים בעבודות כמו נגרות, מסגרות, מכונאות, חקלאות ואפילו בנייה. זה כמובן יכול להיות כלי להשגת כסף ללימודים אך אין לפסול זאת כאפשרות של מקצוע לחיים.

למרות זאת בחלק מהעבודות הללו יש "מיעוט משתתפים" וקשה למצוא עובדים יהודים במקצועות אלו, ולכן אנו זוכים לראות ערבים הממלאים את הצורך ועובדים בשבילנו.

אישית, יש לי הערכה רבה לעובדים הערבים שאיתם אנו חיים בשכנות. אני מעריך שכל הערבים שנכנסים לעבודה ביישוב הם אנשים רגילים וטובים שכל מטרתם היא להתפרנס בכבוד ולספק את צרכי בני ביתם. בדיוק כמונו. ההגיון אומר שמי שהולך לעבוד אצל היהודים ופוגש את הנוף האנושי כאן, לא ישוב הביתה ויצבור תסכולים שעלולים להביאו לשנאה ורצון לפגוע... אם נראה להם אנושיות, יתכן שזה מה שישפיע עליהם ולא הסתה שהם אולי שומעים בכפרים שלהם... מה גם שאדם שבע, שונא פחות...

מעבר לתועלת שיש לנו מכך שהם יתקיימו בכבוד, אני חושב שזו גם זכותם הבסיסית כמו של כל אדם עלי אדמות, וזהו המפתח לחיים נורמליים, שלנו ושלם, על פיסת ארץ זו.

מימיו הראשונים של הקיבוץ הועסקו כאן השכנים. זכור לנו מאגיד שתחזק במשך שנים את בתי הקיבוץ, הכיר כל פינה כאן ובכל שנה היה בונה לנו את הסוכה המרכזית ליד חדר האוכל (הוא הכיר את כל ההלכות

בעניין). מוכר לנו גם אחיו סעדי, המסגר של הרפת שעל כתפיו תלויה תחזוקת הרפת. ביני לבינו יש שיתוף פעולה ועזרה הדדית וגם חברות ארוכת שנים.

ישנם גם מאהר, בנו של מאגיד וממשיך דרכו, ואחיהם של מאגיד וסעדי – חמדי ועבדאללה. עבדאללה עובד בסדנת שילוב ובבי"ס ראשית, הוא מוכר ואהוב על הילדים וזו דרך מצויינת שבה ילד יכול לגדול למציאות בה אחד מאנשי הצוות הוא ערבי וזה מובן מאליו. הלוואי וזה ימשך.

גם ענף הלול שלנו לא מתפקד ללא שכנינו המסורים. כמובן שגם כאן יכול להיות נחמד לשלב את בני הנוער לעבודה משותפת איתם בחקלאות.

מפחיד, יכול מישוהו לומר, במידה מסויימת של צדק. על טענה זו אוכל לומר: **ההיכרות תפחית את הפחד**. זכור לי עוד מילדות קומיץ שעשינו בלילה ובו אחד ההורים הסביר למה אנחנו מפחדים מהחושך. למה? כי אנחנו לא רואים ולא מכירים. אחרי שעה או שתיים בחוץ בחושך, גם ילדים קטנים פוחדים פחות.

לפעמים בשעת ריצה בטיילת החדשה שנשללת אט אט אני רואה את הפועלים העמלים על בנייתה וחושב - למה הם עושים זאת? התשובה, כמובן, בשביל כסף ולא בשביל היהודים, אבל אולי גם הם או חבריהם יוכלו ליהנות ממנה.

כחלק מההבנה שההיכרות מקטינה את הפחד, אולי אפשר לקיים ריצות משותפות עם שכנינו... תוך כדי ריצה אפשר גם לדבר ואם זה הולך, אפשר גם לרוץ עם זה הלאה... זה בטח יכול להיראות מיוחד כלפי חוץ: מתנחלים וערבים בגוש עציון משחקים כדורגל ביחד... נקודה למחשבה, עוד חזון למועד.

מדור ה-"כאנפליקט" יעלה בכל חודש וידון בקונפליקטים מהנעשה בישוב. המדור מזמין את כל התושבים ליטול חלק פעיל ולהביע עמדות בנושאים השונים. במדור זה ניתן להישאר בעילום שם.

ברכות פרידה מרחלי

"עלה למעלה עלה, כי כח עז לך. יש לך כנפי רוח, כנפי נשרים אבירים. אל תכחש בס
פן יכחשו לך. דרוש אותם - וימצא לך מיד" - הרב קוק

רחלי היקרה,

להיות רכזת קהילה זה להיות ב- 100% משרה + .
להיות רכזת קהילה זה להיות ללא הגבלת
זמן, בזמינות מלאה... בכל שעה שצריך...
להיות רכזת קהילה זה להיות עם פניות לכולם
והקשבה לקולם...
להיות רכזת קהילה זאת עבודה של יצירתיות, של
הפקות, של מתן מענה תרבותי וערכי בכל עת...
להיות רכזת קהילה זה לערוך ישיבות ארוכות מדי
ערב...
להיות רכזת קהילה זאת עבודה עם משפחה אחת
גדולה, לפעמים על חשבון המשפחה הקטנה
שלך...
להיות רכזת קהילה זאת עבודה של שיתוף עם
אנשים שונים בתפקידים שונים...
להיות רכזת קהילה זאת עבודה של נתינה,
תרומה, השקעה והרבה...
להיות רכזת קהילה זה להיות ברגעים השמחים
ולעתים (לצערנו) גם במשברים...

להיות רכזת קהילה זה להיות רחלי.
במשך שש שנים ומחצה בהן חבשת את הכובע
הכבד הזה, נשאת אותו בזהירות, במסירות
ובחרצות.
היית שם בשביל כולנו בכל עת, עד שלעתים תהינו
כיצד הגיעה לאוזן הידיעה כי מישוהו זקוק
למשהו...
אנו מניחים כי גם להסיר כובע כזה מעל הראש זה
לא דבר פשוט וקל, ובטוחים כי עוד נראה אותך
לוקחת חלק היכן שצריך... כי מי שרוח ההתנדבות
מבעבעת בו, ימשיך להיות שם תמיד...
אנו מאחלים לך בשם כל ההנהלות, הועדות,
המזכירים, העובדים, המתנדבים והתושבים מטף
ועד זקן, נשים, גברים ונוער, המון המון הצלחה
בדרך החדשה.
אין ספק שיש לך "כנפי נשרים אבירים"

ההנהלה

כיפק לרחלי היי!!

שבשבילנו לילות כימים
טרח ועבדה כבר יותר משש שנים
לראות שאנחנו מרוצים ונהנים.
פעילויות, ערבי תרבות, מועדים ואירועים
לגבש, לשמח ולתת משמעות.

כן זו את רכזת הקהילה
רחלי המהוללה
אנחנו יודעים שזו משימה כלל לא פשוטה
בתוך קהילה מגוונת וגדולה
אבל את היית קשובה ומכילה.

אז כיפק היי מאתנו כל הקהילה
אוהבים ומעריכים

ושוב תודה גדולה!!!

יפעת ושלומי מור

רחלי היקרה!

כבר בתור קומונרית בעבר אני זוכרת שמאוד
נהניתי לעבוד איתך,

תמיד אכפתית, עוזרת ודואגת שהכל יתקתק
ושכולם יהיו מרוצים.

ועכשיו בזמן המועט שעבדנו יחד נהניתי
מאוד (:

למדתי ממך להיות פרקטית, מעשית, חיובית
ולשאוף גבוה...

בע"ה נצליח להמשיך את הדרך והדברים
הטובים שהבאת לקיבוץ...

בהערכה רבה,

שחר

רחלי

ליווית את הקהילה במעבר מתקופה של צמיחה מהירה לתקופת התייצבות והתבגרות, ובכל השינויים המהירים שקרו כאן את היית עוגן מרכזי שאיפשר לכוחות הגדולים שיש כאן לבוא לידי ביטוי ולתרום לקהילה.

בתחום החינוך ליווית את ועדות החינוך השונות באופן צמוד ותרמת לעשייתן מתוך ניסיוןך והיכרותך עם הילדים הנפלאים והנוער הנהדר שיש לנו. תמיד דחפת לתת לילדים ולנוער יותר פעילויות, יותר תכנים וגם לדרוש מהם לתת לקהילה בחזרה לאורך

כל השנה, כגון בהפעלת הפנינג ט"ו בשבט ושוק פורים, בהשתתפות בטקס יום העצמאות, בפרויקט חונכות וכן בעתות קושי בהן נדרשת התגייסות מיוחדת, כמו בימות השלג ובעזרה למשפחות המגויסות בתקופת "צוק איתן".

אחרי שנים של כל כך הרבה עשייה ברוכה את יכולה להביט לאחור בסיפוק ולדעת שיש לך חלק חשוב בחיבור של דור ההמשך אל הקהילה ובעיצוב פניה היפות.

בהצלחה בכל אשר תלכי.

אפרת קניגסברג.

גלית לוי

הירקות המשתתפים: (אפשר כמובן לבחור

מה שמתחשק)

בצל

קישוא

פלפלים בשלל צבעים

עגבניות שרי

פטירות

למשרה (מרינדה בלעז)

חצי כוס שמן זית

מלח

פלפל

פפריקה

2 כפות טימין

2 כפות סילאן

2-3 שיני שום כתושות

אופן ההכנה:

מערבבים את הירקות במשרה, מרכיבים שיפודים צבעוניים וצולים על האש.

אופציה: אפשר להכין משרה נוספת של חצי כוס שמן זית, כף סילאן, כף חומץ בלסמי וכף רוטב סויה ולהשרות בה קוביות טופו ללילה ולהוסיף לשיפודים.

והעיקר: לתפארת מדינת ישראל!!!

נראה כי אין דבר כזה יום עצמאות בלי לתפוס כמה מטרים רבועים שנותרו חשופים בטבע, לפרוש מחצלת על הארץ, להתקין ערסל בין שני עצים ולהתחיל ב... מצוות החג!! קבבים, שיפודי פרגיות, כנפיים, סטייקים ושאר חלקים על המנגל. אז זהו שלא! מסתבר שיש אלטרנטיבה. גם בריאה, גם מזינה, גם טעימה וגם... מנופנת כהלכה!! חג בשרים (טבעוני) שמח לכולנו

שיפודים טבעוניים/ רעות ברוש

איך יודעים שמישהו טבעוני? תוך חמש דקות הוא יספר לך בעצמו... למרות או בגלל הבדיחה הזו אנחנו משתדלים לא להיות מסיונריים לטבעונות ולכבד את הבחירות הקולינריות של כולם, אז לא נכביר כאן במילים... בכל מקרה התזונה שלנו היא צמחונית השואפת לטבעונות ואנחנו משתדלים להתחזק בכך... (צריך הרבה ברזל...). מוגש לפניכם מתכון לעל האש טבעוני, אולי זה נשמע תרתי דסתרי אבל טעים ביותר (וגם בריא ומוסרי יותר. סתאאאם... אמרנו בלי מסיונריות).

החודש התברכנו בגל לידות של בנים :

- ❖ מזל טוב להדס ואביחי **איתם** להולדת הבן איתמר אליהו.
- ❖ מזל טוב לליטל ואביב **רון** להולדת הבן רועי חי.
- ❖ מזל טוב לטובי ושי **רבינוביץ** להולדת הבן טל אליאב.
- ❖ מזל טוב לעדינה ואבי **הירשברג** להולדת הנכד לביא יוסף, בן בכור לנתנאל ועליזה.

הרב מרדכי ורדי

- ❖ מזל טוב לבני המצווה ומשפחותיהם :
- ❖ לרחל וראובן **טבול** ולסבתא דודי לכבוד בר המצווה של איתם.
- ❖ לדני ושרית **סוסנוביץ** לכבוד בר המצווה של טל.
- ❖ ברכות למתגייס הטרי **אשר ברימן** עם גיוסו לחיל הים, נאחל לו הצלחה ושישוב הביתה בשלום.
- ❖ ברכות **למרים יבלון** לרגל קבלת אות כבוד כחיילת מצטיינת בבית הנשיא ביום העצמאות.

הדבר המיוחד את הציבור שלנו (שאפשר לקרוא לו ציונות דתית, או דתיים לאומיים) הוא לא רק בכך שאנחנו גם דתיים וגם ציונים אלא מעבר לכך - אנחנו מייחסים משמעות דתית להקמת מדינת ישראל, לעצם קיומה, ולעצם קיומנו שלנו כאזרחים במדינת ישראל הריבונית. אמירת הלל ביום העצמאות מוצדקת, משום הפרשנות ההיסטורית והדתית שאנחנו נותנים ליום הזה כנקודת מפנה בהיסטוריה של עם ישראל - המגשימה את חזון הנביאים. מסתבר שהנביאים השאירו לנו כמה אזורים בלתי פתורים הקשורים לחילוניות ולמאבק הצבאי והבינלאומי על עצם זכותנו על כל חלקי ארץ ישראל. משום כך דווקא אנחנו חווים ביתר עוז וביתר כאב את הפער בין האידיאל לבין המציאות במדינת ישראל שאנחנו רואים בה את מלכות ישראל המתחדשת. החרדים המפרידים בין חזון הנביאים לבין הקמת המדינה הם חסרי ציפיות ולכן גם פחות כואבים את הפער. החילוניים שבכלל אינם קושרים את הקמת המדינה החילונית אל הדת והאמונה - גם הם חסרי ציפיות ומבחינתם אין שום פער, מעבר לקלקולים חברתיים ופוליטיים המצויים במדינות רבות. יתר על כן, מבחינתם עצם הערבוב והשאיפות הדתיות הן עצמן התקלות והסכנות המאיימות על השפיות והנורמאליות של המדינה. עצם הזכרת המילים - משיח -

משיחיות - עקבתא דמשיחא, עלולה לגרום להם פריחה וקוצר נשימה בלי קשר לאביב. אם כך אנחנו בני הציונות הדתית - אנחנו קצת בודדים ביום הזה. כדי לשמוח באמת ביום העצמאות, לא רק שמחת יום הולדת למדינה אלא גם שמחה דתית חגיגית, עלינו בהכרח לשים לנגד עינינו את גודל הציפייה והחזון - וממילא את הכאב על הפער בין מדינת התורה והנביאים לבין מה שמתהווה לנגד עינינו. ומשום כך דווקא שימת הלב אל הפער היא זו שאכן תחזק את הרכיב האמוני של היום הזה, ותיתן ליום העצמאות את הצביון המדויק. אכן יום העצמאות הוא יום שמח, ביום הזה ראוי לשמוח יחד, המודעים לגודל האירוע ואלו שאינם מודעים עד הסוף. מידת הסבלנות ואורך הרוח ההיסטורי יכולים מאוד לעזור. אבל אכן היום הזה פותח בפנינו שאלות: מהי אם כן מדינת ישראל האידיאלית? במה היא תהיה שונה במהות ממה שיש לנו כעת? מה היינו שואפים לתקן ובאיזה סדר של דברים? מהם הבידורים החדשים שאנחנו צריכים לברר עם עצמנו כדי לדייק את החזון וגם את ההבנה בנוגע לתהליכים שהפערים מסמנים לנו? מהי השפה איתה אנחנו יכולים לדבר עם הרחוקים מהשקפותינו, ומה אנחנו יכולים לעשות כל אחד וכל משפחה ואנחנו כאן כקהילה וכציבור?

האיש שקיבל מכתב מן השבת, חלק ב'

תקציר החלק הראשון:

ר' אברהם בן עזרא הזקן, החכם והמשורר הספרדי הידוע, המצוי לעת זקנתו בגלות לונדון, מקבל מכתב מפתיע: בחלומו שולחת לו השבת מכתב בידי שליח פלאי ובו היא קובלת על פגיעתו בה. האבן עזרא הנדהם מפשפש במעשיו ונזכר שבספרייתו ספר שאחד הפירושים המופיעים בו הוא: הוא הפגיעה אליה התכוונה השבת.

אגרת השבת

מתחילה השבת מן הבוקר. לא נשמע כדבר הזה!

בזעמו וביאושו קרע ר' אברהם את בגדיו כאיש אבל- ואף שהיה זה לילה של השבת הקדושה קרע את ספרו של הרשב"ם בזעם. הוא העדיף לחלל את השבת בעצמו פעם אחת כעת ולהשמיד את הספר שלדעתו יכול לגרום לעשרות רבות של אנשים לחלל שבתות רבות.

מיד בצאת אותה השבת נדר ר' אברהם שלא יתן שינה לעיניו עד שיכתוב אגרת ארוכה ומלאה המפרטת מתי מתחיל היום. ישב ר' אברהם אל שולחנו והעלה מזכרונו על הכתב את נוסח האגרת ששלחה לו השבת בחלומו מילה במילה:

ר' אברהם עמד כאיש נדהם. דבר כזה לא שיער. לא היה כאן פירוש נייטרלי על בריאת העולם, מאורע בן אלפי שנים העטוי בערפילי מסתורין וריחוק, אלא קריאה חתרנית של ממש ולה משמעויות הלכתיות-פרקטיות מרחיקות לכת. פרשני כל הדורות הבינו מן הפסוק שהיום מתחיל מן הלילה- וכך נפסק להלכה בעשרות נושאים הלכתיים אקוטניים: מועד תחילת יום הכיפורים, מועד פקיעתם של חוזים, מועד חיובים שונים הנקבעים על פי התאריך- וכמובן מועד תחילת וסיום השבת. על פי פירושו הרדיקלי של הרשב"ם

1. אני שבת עטרת דת יקרים, רביעית בעשרת הדברים:

בין השם ובין בניו אני אות ברית עולם, לכל הדורות ודורים:

ובי כל מעשיו כלה אלוהים, וכן כתוב בראשית הספרים:

ולא ירד ביום השבת אז מן, למען אהיה מופת לדורים:

5. אני עונג לחיים עלי אדמה, ומרגוע לעם שוכני קברים:

אני חדוות זכרים גם נקבות, וששים בי זקנים עם נערים:

ולא יתאבלו בי האבלים, ובי לא יספידו על מות ישרים:

והשקט ימצאו עבד ואמה, והגרים אשר הם בשערים:

ינוחון כל בהמות הם ביד איש, סוסים כחמורים כשוורים:

10. וכל משכיל ביינו הוא יקדש, וגם מבדיל חשובים כנזירים:

בכל יום ימצאו שערי תבונה, ביומי נפתחו מאה שערים:

מכובד מעשות דרך וכן מן מצוא חפצים ומדבר דברים:

שמרתיך בכל הימים, למען שמרתני מאוד מימי נעורים:

בזקנתך שגגה נמצאה בך, אשר באו אל ביתך ספרים:

15. ושם כתוב לחלל ליל שביעי, ואיך תחשה ולא תדור נדרים:

לחבר אגרות דרך אמונה, ותשלחם אלי כל העברים:

וזה פירוש מילות השיר ששלחה השבת לראב"ע על פי השורות:

1. אני השבת, הכתר שבראש דתם של ישראל (=היקרים). השבת היא הדיבר הרביעי מעשרת הדיברות שנכתבו על לוחות הברית בסיני.
2. השבת היא אות ברית, סמל לקשר, בין ה' לבין עמו בכל הדורות. (מבוסס על הפסוק בשמות: ל"א: י"ג: "וְאֶתָּה דִּבַּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אֲנִי שֶׁפִּתִּיתִי תְּשֻׁמְרוּ כִּי אוֹת הוּא בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם לְדֹתֵיכֶם לְדַעַת כִּי אֲנִי ה' מְקַדְּשְׁכֶם").
3. בריאת העולם הסתיימה ביום השבת- כפי שמתואר בפרשת בראשית (בראשית: ב': א-ג)
4. בעת נדודי בני ישראל במדבר לא ירד מן בשבת (שמות ט"ז: כ"ב-ל', ומפרשה זו נלמדות רבות ממצוות השבת).
5. השבת היא יום של עונג לחיים, ומרגוע למתים (ע"פ האמור בספר תיקוני זהר, כ"ד, הגיהנום נח מזעפו בשבת).
6. השבת משמחת את הגברים והנשים, בני כל הגילאים (מבוסס על הפסוק בתהילים: קמ"ח: י"ב: "בַּחוּרִים וְגַם בָּתוּלוֹת זִקְנִים עִם נְעָרִים").
7. השבת נאסרה באבלות ובמספד- ואכן גם האבלים לא נוהגים בה מנהגי אבלות ואין מספידים בה את המתים. (מבוסס על הפסוק במדבר: כ"ג: י': "תָּמֹת נִפְשֵׁי מוֹת נְשָׁרִים וְתָהִי אֶחָרִיתִי כְּמָהוּ").
8. שקט ושלווה ימצאו ביום השבת גם הרבדים החלשים בחברה: העבד והאמה ואף הגר, התושב הזר.
9. אף בהמותיו של היהודי מחוייבות בשבייתה בשבת (ואסור לו להשאלן לגוי, למשל).
10. כל מי שיודע את ההלכה (=משכיל) יקדש את השבת בקידוש הנאמר על היין, ובצאתה נאמרת ההבדלה, שהיא כמו פרידת הנזירים מן היין (הנזיר היהודי נאסר בשתיית יין).
11. השבת נחשבת יום בעל סגולה מיוחדת ללימוד- ובשיר מודגש שגם מי שבכל יום פתוחים בפניו שערי התבונה, כלומר יוכל ללמוד היטב- ביום השבת ילמד פי מאה טוב יותר (מבוסס על הפסוק בנחום: ג': י"ג: "פָּתוּחַ נִפְתָּחוּ שְׁעֵרֵי אֲרָצְךָ", ועל הפסוק מבראשית: כ"ו: י"ב: "וַיִּזְרַע יִצְחָק בְּאַרְצָה הַהִוא וַיִּמְצָא בְּשָׂנָה הַהִוא מֵאָה שְׁעָרִים").
12. יום השבת כל כך מכובד עד שאין לעשות בו מעשים עסקיים, ואפילו מלשוחח בענייני עסקים (השורה כולה מבוססת על הפסוק בישיעיהו: נ"ח: י"ג: "אִם תִּשָּׁב מִשְׁפַּת רִגְלְךָ עֲשׂוֹת חֲפָצֶיךָ בְּיוֹם קָדְשִׁי וְקִרְאָתָה לְשַׁבָּת עֲנֵג לְקַדֹּשׁ ה' מְכַבֵּד וְכַבְּדֹתוֹ מַעֲשׂוֹת דְּרָכֶיךָ מִמְּצוֹא חֲפָצֶיךָ וְדִבַּר דְּבָר.").
13. השבת היא ששמרה על ר' אברהם בכל נדודיו, בזכות שמירת השבת שהקפיד עליה מאז נעוריו.
14. בזקנתך עשית עבירה אחת בתחום כבוד השבת, בשגגה: הכנסת אל תוך ביתך את הספרים (יתכן ומבוסס על הפסוק במלכים ב': ה': ו: "וַיָּבֹא הַסֵּפֶר אֶל מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר וְעַתָּה כְּבֹא הַסֵּפֶר הַזֶּה אֵלַיךְ").
15. ושם, בספרים, כתוב לחלל את השבת- ואיך תשקוט, ר' אברהם, ולא תדור נדר שתתקן את הדבר? (יתכן ורומז לפסוק בקהלת ה': ד': "טוֹב אֲשֶׁר לֹא תִדָּר מִשְׁתַּדָּר וְלֹא תִשְׁלֹם").

16. ותוכן נדריך יהיה: שתחבר אגרות המבססות את דרך האמונה (ביטוי הלכות מן הפסוק בתהילים: קי"ט: ל: "דָּרַךְ אֱמוּנָה בְּחַרְתִּי"), ואת האגרות תשלח לכל עבר כדי שיסתרו את האמור בספרים.

ואכן ר' אברהם בן עזרא לא התעצל וכתב אגרת ארוכה ובה הוכיח באותות ובמופתים בראיות מראיות שונות שתחילת היום היא הלילה. את האגרת פותח השיר ששלחה השבת לראב"ע, וסיפור החלום. פירושו של רשב"ם התקבל למרות הפולמוס שעוררה פרשנותו הרדיקלית לפרשת בריאת העולם, ומעמדו כפרשן המקרא והתלמוד לא נפגע.

החלום הוא?

האגרת ששלחה השבת לר' אברהם בן עזרא דומה מאוד לשיריו- היא מחורזת ושקולה, היא מלאה בשיבוצים של פסוקי המקרא בצורה מתוחכמת, היא שנונה ומפתיעה. על אף שהיא כתובה בגוף ראשון כבאה מפיה של השבת- השורות האחרונות, הדומות כל כך להצהרת נדרו של ראב"ע מלמדות שהוא חובר את השיר. מדוע ראה ראב"ע לנכון

לפתוח את כתב הפולמוס שלו מול רשב"ם בסיפור החלום?

ראשית, ניתן להציע שאכן חלם חלום. תת המודע של החולם מציף לפעמים דברים שחווה החולם משך היום בלי שנתן עליהם את הדעת- ורק באפלת הלילה ובחופשיות החלום יצופו לפתע. ר' אברהם קרא בריפרוף את הדברים ורק בלילה התעוררה נפשו למשמעותם.

יתכן גם שראב"ע, בעל החוש האסתטי והדרמטי הרגיש שטענותיו כנגד דברי רשב"ם זקוקות למסגרת הסיפורית כדי לקבל את תשומת הלב הראויה. לו היה פוצח בדיוק בלשני או אסטרונומי משמים לא היה מקבל את תשומת הלב הראויה לחומרת העניין לדעתו.

ויתכן גם שהמשורר מלמד אותנו משהו על מקומה של ההשראה, של המוזה. השיר הוא שירו של ראב"ע, אך הדובר בו, השיח הפנימי אותו מייצג השיר, היא כבודה של השבת. השיר, מבקש ראב"ע ללמד את קוראיו, הוא צורה חיצונית שלובשת מצוקה פנימית. מילות השיר הן הקרח העוטף את האש הבוררת בליבו של המשורר.

לעיון נוסף:

ישראל לוין, "ר' אברהם אבן עזרא, האיש ויצירתו", בתוך: **אברהם אבן עזרא, שירים**, תל אביב: הוצאת אוניברסיטת תל אביב, תשע"א, עמ' כ"ט-מ"ב.

מ' פרידלנדר (מהדיר) "אגרת השבת אל החכם ראב"ע", נספח למאמר: "Ibn Ezra in England", *Transactions of the Jewish Historical Society of England*, 2, (1894-1895), pp. 61-75 <https://ia902502.us.archive.org/4/items/transactionsjewi2189jewi/transactionsjewi2189jewi.pdf>

אוריאל סימון, "ר' אברהם אבן עזרא- בין המפרש לקוראיו", בתוך: **דברי הקונגרס העולמי למדעי היהדות**, ט', ירושלים, תשמ"ה, עמ' 23-42.

פזית (ורדה) אפשטיין

לנפח את המתנפחים

המשפחתי שמישהו ימצא לי, את המילה העברית למושג "הפנינג". רק שאפילו באקדמיה, בדיון סוער בשנת תשמ"ב, החליטו שלא להתעסק עם המילה הזו, והמליצו בחום להשתמש במילים ארמיות קיימות כמו חֲנָנָה, הילולה וכדומה (כשלדעתי, המילה "כדומה" הכי מתארת את מה שמתרחש באירועים כאלה). ובכדי להציל נפשות תועות נוספות שעלולות ליפול ברשת הפלאאיריס המפוצצים ולהגיע למקומות האלה (ואנחנו לא רוצים להגיע למקומות האלה), אני בוחרת להביא לפניכם את הפרסום בפלאאיר, ואת המציאות איתה הוא מתכתב (עם יונת דואר במקרה הטוב):

"הפנינג מים לכל המשפחה" = טפטפת + צינור שהתפוצץ, שיפעלו ללא הגבלה (בין השעות 12:00 ל-12:30 ביום ב' שיוצא בראש חודש).

"ים של הפעלות מים לילדים" = שתי קערות של בועות סבון, וגיגית מלאת מים, עם שני דגי קרטון שצריך לדוג.

"מתקן משולב ואינטראקטיבי לקטנטנים" = חמור.

"פינוק יצירה מחומרים שונים" = צביעת סמי הכבאי, בוב הבנאי ודוד פסח, בטושים עם פקקים, טושים בלי פקקים, או רק עם פקקים.

"דוכני מזון רבים ומוצלים" = משפחת צמח עושה בבית צ'יפס (פרט קטן ושולי- יש להם לפסח רק סיר פצפון); משפחת נבוכין לך ים נקניקיות (עכשיו, כשנגמר להם השמן, הם רק מחכים שאבא ואמא יחזרו מהמכולת בישוב הקרוב- רק 50 דקות נסיעה); והנוער המורעל יכין לך שערות סבתא (הם לא כל כך יודעים להתעסק עם המכונה, אבל המספרה של הקשישות פתוחה... תכף חוזרים). אבל מה כל זה כשיש רחבה מוצלת למאות האנשים שממתינים, ומוזיקה טובה (לופ של בן סנוף, סגיב כהן ויונתן רזאל {איפה אתה}) בפול

יום העצמאות הבעלי"ט, לוקח אותי אחורה בזמן, הרחק הרחק אל עבר ימי חול המועד פסח העליזים ונטולי הקטניות. נדמה שעבר לו נצח אך בסך הכל עברו חמישה עשר יום, שהם שני שבועות ויום אחד, לפעם בה שכחתי לספור את העומר (למרות שלוש אפליקציות, שתי שכונות שדפקו בדלת בשעות שונות, ואחד אלוקינו, אבל מי סופר), וכך דפקתי לעצמי את הספירה (ועם זאת אני חייבת לציין שמדובר בשיפור ניכר לעומת השנה שעברה, בה שכחתי לספור מהיום הראשון). ולמה אני מתעקשת להתעסק בעבר, כשלפני פרוש בחגיגות יום העצמאות, מזמין ומלא ברק?

1. כדי לא להתמודד עם המציאות השנה, שבה אני עתידה להידרש לתשובות מתקבלות על הדעת לשאלה הנוקבת "מה קרה שהשנה לא כתבת את המערכונים לטקס?". ואפרופו מערכונים (שזה אגב, שם מעולה לחטיף שיימכר בתיאטרון), אנקדוטה קטנה בעניין. בסוף ההופעות בשנה שעברה, קיבלתי מחמאות על הכתיבה. ולמה אני מספרת לכם את זה? א. כדי להשוויץ.

ב. כי אחת המחמאות זכורה לי ממש. אמרה לי מישהי "תשמעי, ממש העלית את הרמה של הכתיבה כאן... בשנתיים האחרונות, זה היה מבולגן ודי מייבש". שזה יכל להיות ממש מחמיא, אם לא הייתי זו שכתבה את המערכונים גם בשנתיים הקודמות.

2. כי כנראה שיש כמה דברים לא פתורים אצלי, מאותו הפסח, ואין כמו לנצל את המעמד המכובד הזה בשביל לפרק את הטרומה, ולצמוח מתוכה.

ולטראומה הזו, קוראים במילה אחת "הפנינג", ובכמה מילים "בואו נעשה פירסום היסטרי לאירוע מפוצץ, משהו שיביא לכאן את כל העולם ואישתו, וכשהם יבואו, נאלתר משהו".

כדי להבין את שורש העניין, חיפשתי באתר האקדמיה (או יותר נכון, ביקשתי בווטסאפ

(או הדובדבנים, תלוי אם השנה לא ישחיתו אותם לפני), אנא גלו שקיפות בפרסום (ואני לא מתכוונת להוספת שקיפות לטקסט), כי הטעות לעולם חוזרת, אבל הקהל הממורמר לא (מנסיון! ז"א, לפחות עד לחול המועד הבא, שבו נצטרך לחשוב על פעילות משפחתית כיפית ומבטיחה, ונתקל בפלאייר מלהיב וססגוני!).

ווליום.

בקיצור... אם עלה מדברי שאני ממורמרת חלילה, אז:

א. אתם מעולים בסאב-טקסט, תעשו עם זה משהו (אולי תכתבו מערכונים ליום העצמאות!)?

ב. אני??? ממורמרת???

ג. כל התשובות נכונות.

ובאמת... אני פונה אל הלב שלכם, מנהלי היישוב ומוקיריו, רגע לפני פסטיבל הדובדבן

אביבית אהרונוף

חולות כיסוי

הזמינו את כולנו (ללא הבדל גיל, מגדר או צבע – בסוף כולם שווים...) לבוא לגלוש, להתגלגל, להתחפר ולחוש את מרקמם העדין והנקי...

שתי תובנות מהמקום:

1. המקום אינו מוצל, והחולות וודאי חמים בשעות בהן השמש יוקדת, אולם לא די בשעה וחצי במקום וקשה מאד להיפרד ממנו...

2. לא כדאי להגיע לשם לפני הנסיעה הביתה, אם בכוונתכם לשוב בשעת ליל מאוחרת, כי להנאה ולחווייה מנפלאות הטבע יש גם מחיר בדמות ארגז חול ביתי, לאו דווקא צבעוני ורצוי...

נסיעה טובה!

חולות כיסוי

בשנים האחרונות עם ישראל נחלק לשניים – אלו שמקדימים לטייל לפני חג הפסח ואלו שמקיימים את "מצוות החג" בחג ממש. כמי שנמנים על אלו שפקקים, הן בכבישי ישראל והן בנתיבותיה, מעכירים את שמחת חגם, החלטנו לצאת השנה שבעה ימים קודם החג על מנת להראות לילדינו מאין יצאנו, ובקיצור, לקפוץ להרי אילת... לא ניתן להעביר לילדים ביומיים בלבד את עוצמתם של הרי אילת, נופם המגוון ויפי הוואדיות (ולכן נאלץ לנסוע שוב...) אולם ניסינו לתת להם טעימות מכאן ומכאן ובעיקר להשאיר טעם טוב של עוד. את הטיול קינחנו צפונית לאילת (לא רחוק ממקום לינתנו, קיבוץ קטורה, וזו המלצה אחרת...) במקום שהוכתר כשיא הטיול, ומכאן המלצתנו החמה. המקום הנקרא חולות כיסוי, הינו שמורת טבע יפיפייה שהכניסה אליה ללא גידור וללא תשלום (בינתיים ☺).

איך מגיעים? מצומת שיזפון ממשיכים דרומה על כביש 12. לאחר כ-5 ק"מ תגיעו לפנייה שמאלה לכיוון בסיס עובדה. פונים וממשיכים עם הכביש עוד כ-5 ק"מ, עד שמופיע מצד שמאל שלט של רשות שמורות הטבע (מעט דהוי) ופונים שמאלה לשביל עפר. לחילופין, כותבים ב-"וויז" "חולות כיסוי"... אנחנו הגענו למקום בשעות אחר הצהריים המאוחרות, כאשר מזג האוויר באותו שבוע היה קריר במיוחד ואף גשום. למרות זאת, החולות לא היו רטובים, לחים או בוציים ורק

חידות בנושא מדינת ישראל

1. מי היה ראש הממשלה הראשון?
א. דוד בן גוריון
ב. משה שרת
ג. לוי אשכול
2. מי היה הנשיא הראשון?
א. יצחק בן צבי
ב. שמעון פרס
ג. חיים ויצמן
3. מי חיבר את התפילה לשלום המדינה?
א. הרב קוק
ב. הרב עוזיאל
ג. דוד בן גוריון
4. באיזו שנה ובאיזה תאריך הוקמה מדינת ישראל?
א. כ"ט בנובמבר, תש"ח
ב. ד' באייר, תש"כ
ג. ה' באייר תש"ח
5. כמה נשיאים היו למדינת ישראל?
א. עשרה
ב. שלושה עשר
ג. אחד-שמעון פרס
6. כמה ראשי ממשלה היו למדינת ישראל?
א. עשרה
ב. שנים עשר
ג. אחד עשר
7. כמה יהודים יש בארץ ישראל?
א. כשבעה מיליון
ב. כשמונה מיליון
ג. כשישה מיליון
8. כמה יהודים היו בקום המדינה?
א. כשש מאות אלף
ב. כמיליון
ג. כמה עשרות אלפים בלבד

התשובות הנכונות: א-8 ז' א-9 א'-ט' ז'-א' ז'-א' ז'-א'

אם צדקת ב-7-8: מדינת ישראל כנראה זורמת אצלך בדם, בווריד, ובכל רמ"ח אברריך. אתה תהיה בטקס יום העצמאות מתחילתו ועד סופו, ותתענג מכל רגע. אם נפגש, זה כנראה יהיה ליד המנגל...

אם צדקת ב-4-6: מצבך לא רע, אבל יש עוד מה לשפר. כנראה שתהיה בטקס, אבל לא תסרב לוותר עליו.

אם צדקת ב-0-3: מצבך בכי רע, אתה מכחיש כל קשר למדינת ישראל, ואת יום העצמאות תבלה כנראה מול המחשב או במגרש. אתה מחכה ליום שבו תעבור דירה לחו"ל, וגם אנחנו. אין לך כבוד למדינה???

ספירת העומר
דגלנות
יום ירושלים
יום הזיכרון
יום העצמאות
ל"ג בעומר
אייר
מדורות
מנגל
חללי צה"ל
מדינת ישראל
פסח שני
הרובע היהודי
בן גוריון

ז	ע	ש	צ	י	כ	ל	ג	ב	ע	ו	מ	ר
ר	ב	י	ד	ט	ק	ע	ד	ו	ש	ל	ס	מ
ד	נ	ס	ו	ז	ש	א	י	י	ר	מ	ל	ד
ג	ג	פ	ב	מ	ת	ג	ד	ה	נ	ד	נ	י
ל	ו	י	ו	מ	ה	ע	צ	מ	א	ו	ת	נ
נ	ר	ר	מ	נ	פ	ז	ל	ו	ד	ר	ג	ת
ו	י	ת	א	ג	ר	ס	י	ב	י	ו	ב	י
ת	ו	ה	ז	ל	צ	ב	ח	כ	ס	ת	ק	ש
א	נ	ע	ט	א	ח	ת	כ	ש	ר	ה	כ	ר
ח	מ	ו	ש	ג	צ	ל	א	ו	נ	ו	פ	א
י	ו	מ	י	ר	ו	ש	ל	י	מ	י	נ	ל
כ	ה	ר	ו	ב	ע	ה	י	ה	ו	ד	י	ט
נ	ר	מ	ק	ה	ח	ל	ל	י	צ	ה	ל	ב

עד כמה אתה קיבוצניק? בחן את עצמך :

א. איפה אתה יושב כשמשעמם?

- (1) בזולה של גיל
- (2) במצפה מתחת למגדל המים
- (3) בספסל הרומנטי
- (4) במועדון

ב. למה הלכת לשומר החדש?

- (1) בשביל החולצה
- (2) בשביל החולצה
- (3) בשביל החולצה
- (4) לעידוד החקלאות והעבודה העברית

ג. מה אתה עושה במועדון?

- (1) אסור לי להיות שם- עישנתי
- (2) אוכל וישן
- (3) משחק סנוקר
- (4) במועצת הנוער

ד. איפה אתה לומד?

- (1) בזולה של גיל
- (2) המשך
- (3) נו"ש
- (4) סוסיא

ה. איפה את לומדת?

- (1) אוריה
- (2) נווה חנה
- (3) אוריה
- (4) נווה חנה

ו. מה עשית בחופש פסח?

- (1) נקניקיה בלחמניה
- (2) שיעורי בית
- (3) נרקבתי בכנרת
- (4) הייתי בטיול הנוער בצפון

ז. כמה בנות מגיעות לכדורסל בנות?

- (1) 0
- (2) 1- שחר
- (3) 2- שחר ונחמה
- (4) 4x4 שחר ושבעה בנים

ח. למה בנים מגיעים לכדורסל בנים?

- (1) כדי לריב עם מבוגרים על האולם
- (2) כדי להפיל פאנלים
- (3) כדי לשחק כדורסל
- (4) כדי לשחק כדורגל

ט. במה אתה עובד בשבוע עבודה בקיבוץ?

- (1) במרכולית

- (2) בייביסיטר
- (3) בגינות
- (4) בלול עם פארס

י. מה השם האמיתי של רכזת הנוער?

- (1) קשת
- (2) שחר קרמר
- (3) אליהו
- (4) שחר

יא. מה אתה עושה בתקופת בגרויות?

- (1) אני חמשוש, מה זה בגרות?
- (2) חורש לבגרויות
- (3) אני שמניסט, ישן...
- (4) מטייל

יב. המקום הכי מיותר בקיבוץ?

- (1) חדר אוכל
- (2) המצפה החדש
- (3) הזולה של גיל
- (4) המועדון

חבר את מספרי התשובות שיצא לך ותראה איזה קיבוצניק יצאת:

12-20 : אתה קיבוצניק בלאי, עצלן, חסר אידיאלים וצר אופקים... קיבוצניק כבר לא תהיה

20-36 : אתה קיבוצניק סביר, מתנדב בשביל חולצה, אבל לפחות מגיע לכדורסל, עושה

בגרויות, אבל גם מטייל בגולן. יש עוד עבודה!

36-48 : גבר אתה הקיבוצניק המושלם. בעל אידיאלים, מכיר כל פינה בצפון ויודע שהכי שווה לעבוד עם פארס בלול. אתה בחור לעניין!

קצת על פרויקט הנהגה צעירה:

החלטנו לפתוח הנהגה צעירה בה שכבת ז' (שהתחלקו ל-3) תערוך פעילות חברתית פעם בשבועיים לשכבות א-ג. לחונכי שכבה ז' נבחרו נציגים מהנוער שילוו ויתנו להם כלים ורעיונות.

שכבת א : טל אבלמן
שכבת ב : נועה ארבל
שכבת ג' : אוריה כהן

המפגש הראשון יהיה ביום ראשון הקרוב בשעה 17:00

מטרת הפרויקט היא לתת גיבוש, הוואי וכיף לשכבות א-ג כחלק מהקיבוץ, לחבר וליצור אינטראקציה בין השכבות השונות, ולשכבת ז' עשייה משמעותית וערכית..

נוער ראש צורים

מהאירועים האחרונים:

נקניקיה ולחמניה לקיבוץ

סדנת עץ לשכבת ח'

סדנא בזולה של חצרוני ליי"א-י"ב

טיול נוער והתנדבות בשומר החדש

מזל טוב לאיתו אהרוני ואליאב לוי

מזל טוב לצופיה ספרא

מזל טוב לשירה פישמן ויאיר שאולי

מזל טוב לצרי רענן וספיר אילון